

ПОДІЇ

Газета,
яку чекають
вдома!

та коментарі

№17 (232)
28 квітня 2017 року

20
найкращих
телеканалів

УКРАЇНА

ТАРАС КУТОВИЙ: «ГРОШІ НА ПІДТРИМКУ АГРАРІЯМ УЖЕ ВИДІЛЕНО»

Кошти на державну підтримку аграріям вже надійшли на рахунки спеціального та загального фондів бюджету. Про це повідомив міністр аграрної політики та продовольства України Тарас Кутовий. Цього року на ці цілі кошти передбачені у державному бюджеті. Їх обсяг складатиме 1% ВВП протягом наступних 5 років. У цьому році сума становить 5,5 млрд грн.

«Спецфонд наповнено і всі цифри, які ми декларували для підтримки в держбюджеті 2017 року, підкріплені реальними грошми. Тобто, якщо ми казали, що у загальному фонді було 2 млрд 98 млн грн. і спеціальному 3 млрд 350 млн грн., то загалом це — 5 млрд 448 млн грн. Тому болюче питання наповнення фондів — закрито», — цитує слова міністра видання «Агрополіт». «79 млн грн. вже розподілено і направлено. Було багато зауважень по птахівництву, так от з цієї суми на птахівництво виділено 15 млн грн. Тобто вибірка фактично складає 20% від тієї суми. Нагадаю, що в нас є обмеження до 50% виділення дотацій на птахівництво, але поки ми маємо 20%», — підкреслив Кутовий.

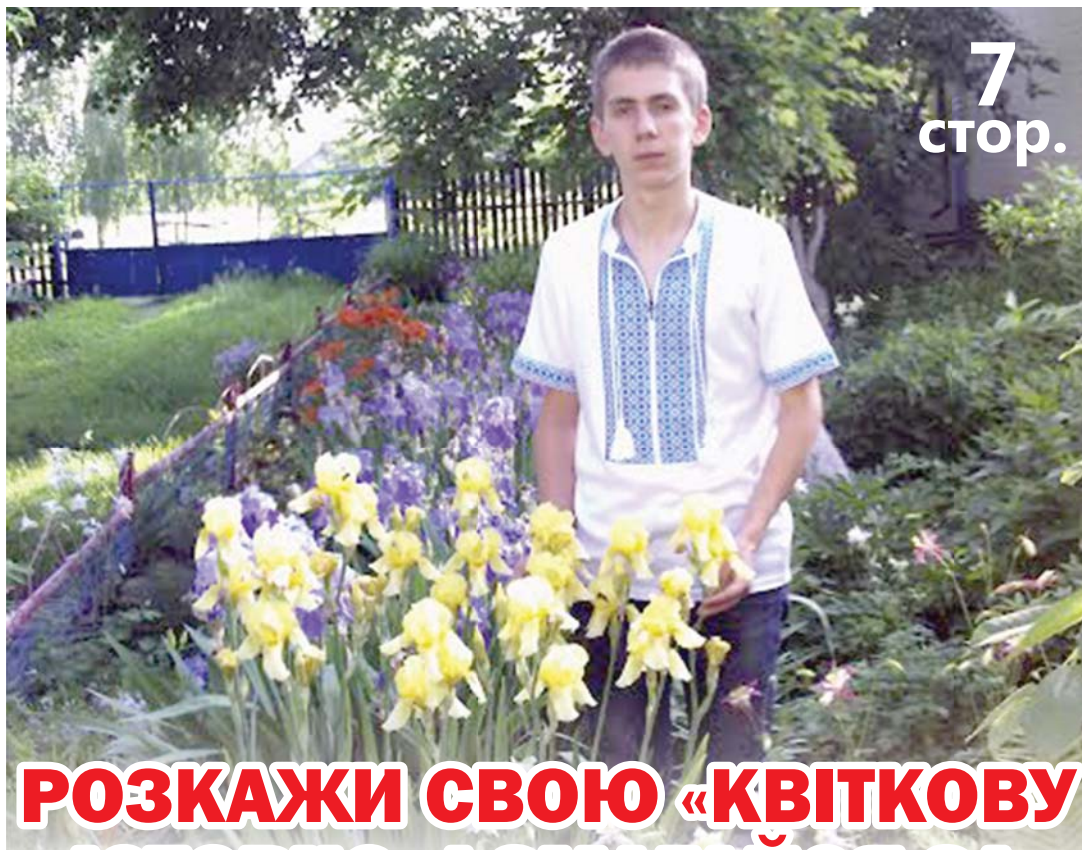
Він нагадав, що до підтримки аграріїв цього року додалася і компенсація 20% вартості при покупці вітчизняної сільгосптехніки.

«Як ви знаєте, рішення приймаються на обласному рівні, міністерство не буде в це втручатися. Що ми тільки додаємо: раніше дотації були по АПК, а ми додаємо ще й по місцевому сільськогосподарському машинобудуванню. Будемо підтримувати за рахунок здешевлення і так само по відсотковій ставці», — заявив Тарас Кутовий.

За його словами, на безвідсоткові кредити для фермерів виділяється 65,5 млн грн. Тваринникам загалом — 181 млн грн.

Кутовий розповів і про держпідтримку по садах, виноградниках та ягідниках.

«Є 75 млн грн., які будуть фактично направлені на погашення кредиторської заборгованості підприємств. Також є 224 млн 300 тис. грн. по інших бюджетних програмах. Уряд ініціюватиме з подачі міністерства використання цих коштів — 224 млн грн. перенести на підтримку розвитку закладення молодих садів, виноградників, ягідників і нагляд за ними. У галузі є заборгованість з відшкодування — 231 млн 798 тисяч грн., за якими є виграні судові позови, що фактично пред'явлені до погашення міністерством. Ми хочемо закрити всю кредиторку. Ці дані були перевірені неодноразово, тобто це реальні гроші реальних аграріїв», — наголосив Тарас Кутовий.

7
стор.

РОЗКАЖИ СВОЮ «КВІТКОВУ ІСТОРІЮ» І ЗМАГАЙСЯ ЗА ОСОБЛИВИЙ ПРИЗ!

У кого збільшиться пенсія?

стор. 3

Роковини Чорнобиля

стор. 5

Художниця із Заводського про свободу творчості

стор. 6

Чому було вигідно бути членом попівської родини?

стор. 12

НОВИНИ

ДЕПУТАТИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАДИ ВПЕРШЕ ЗА КІЛЬКА РОКІВ ПОГОДИЛИ ОТРИМАННЯ СПЕЦДОЗВОЛУ НАФТОГАЗОВІЙ КОМПАНІЇ

26 квітня відбулась 15 сесія Полтавської обласної ради сьомого скликання, у ході якої депутати планують розглянути близько 60 питань. Депутати вперше за кілька років погодили отримання спецдозволу компанії на геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислово розробку з подальшим видобуванням природного газу, конденсату та нафти. 62 голоси підтримки отримало товариство «АРКОНА ГАЗ-ЕНЕРГІЯ». Наразі, це єдине підприємство, яке підписало соціальну угоду з обласною владою. Від компанії до спецфонду обласного бюджету надійде 800 тис. грн. Нафтогазовим компаніям «Укргазвидобування», «Арабський енергетичний альянс» та «Астрогаз» депутати відмовили у зверненнях.

НА ТЕРИТОРІЇ ПІДПРИЄМСТВА ЛОХВИЧЧИНИ ВИЯВИЛИ БЛИЗЬКО 60 Т СІРЧАНОЇ КИСЛОТИ

Полтавські правоохоронці обшукали підприємство Лохвицького району. Підприємство зберігало на своїй території емність об'ємом 100 метрів кубічних, у якій було понад 60 т прекурсору сірчаної кислоти. Це є порушенням встановлених правил зберігання, обліку, використання прекурсорів. Відкрито кримінальне провадження. Порушнику загрожує до 4 років обмеження волі або до 3 років позбавлення волі.

БІЛЯ КЛАДОВИЩА НА ЛУБЕНЩИНІ ВИЯВИЛИ СНАРЯД

24 квітня 29-річний чоловік повідомив поліцію, що біля цвинтаря у селі Малий В'язівок Лубенського району знайшов предмет, схожий на артснаряд. З'ясували, що це був навчальний протитанковий снаряд часів Другої світової війни. Його направили на знищення.

ПАМ'ЯТНИК ГЕТЬМАНУ МАЗЕПІ ПЕРЕДАЛИ НА БАЛАНС ОБЛАСТІ

Питання про передачу пам'ятника на баланс міськради так і не було вирішене, тому полтавський пам'ятник Іванові Мазепі передали на баланс обласної влади. Таке рішення прийняли на сесії більшість депутатів Полтавської обласної ради. Відповідно рішення пам'ятник передали на баланс Полтавського краєзнавчого музею імені В. Кричевського.

У Полтаві показали кращі номери художньої самодіяльності з усієї області

У Полтавському ОЦЕВУМІ відбувся традиційний обласний огляд-конкурс художньої самодіяльності серед учнів загальноосвітніх та позашикільних навчальних закладів «Веселка». Це наймасовіший щорічний захід, який популяризує українську культуру, підтримує юні таланти та дає їм професійну оцінку. Цьогоріч на обласній сцені показали 75 номерів

— інструментальний жанр (естрадний, народний);

— оригінальний жанр (цирковий номер, черлідінг, театр мод, бітбоксинг).

Журі оцінювало виступи учасників огляду-конкурсу за 30-бальною системою.

— Особисто я передусім звертаю увагу на виконавську майстерність, сценічну культуру, музичність, акторську майстерність, задум. Приємно відзначити, що хореографія була представлена різними напрямками. Це позитивно впливає

на виховання дітей, бо завдяки танцювальним заняттям вони стають розкутими, емоційними, виразними, цікавими, - зазначив член журі, завідувач кафедри хореографії Гадацького коледжу культури і мистецтв Михайло Гузієв. — Мені найбільше оцінювати сучасну хореографію, бо я сам народник. Крім того, керівники колективів беруть цей вид жанру, але самі до кінця ще не вивчили його. Але в той самий час до-

бре, що вони експериментують. Рівень учасників на половину любительський, але є елементи професійної подачі, це відчувається в рухах, виборі музичного супроводу. Я вже 6 років член журі «Веселки» і мені приємно, що любов до мистецтва прищеплюється з раннього віку, бо на сцену виходили зовсім маленькі учасники. І з кожним роком я бачу, як рівень учасників зростає. Особливо в народній хореографії.

Вихованці Чорнухинської школи теж потрапили на обласний етап «Веселки». У хореографічному жанрі колектив «Світанок» виконав український народний танець «Гуляночка».

— 2 роки тому на обласному етапі «Веселки» ми посіли третє місце. Цього року на зональному етапі, у якому брало участь 7 районів, відібрали три танці, серед яких один наш. Те, що ми тут, — це вже досягнення. Бо дуже багато гідних колективів, а ми не маємо танцзалу, нормального взуття, але все ж дійшли до обласного етапу, — відзначила керівник хореографічного колективу «Світанок» Лідія Хижняк. — З танцем «Гуляночка», а також «Арканом», ми нещодавно виступали на Відкритому конкурсі народно-сценічного танцю «Джерела надії» на базі Гадацького коледжу культури і мистецтв. І серед 28 кращих хореографічних колективів Полтавської та Сумської областей ми отримали диплом II ступеня. І досі не віряться! Тепер обіцяють присвоїти «Світанку» звання зразкового.

У вокальному жанрі обласного етапу огляду-конкурсу з українською народною піснею «Ой, роде наш красний» виступила Тамара Даниленко.

— Я дуже люблю українські народні пісні. Виконую і їх, і авторські. «Ой, роде наш красний» — одна з найулюбленіших і добре в мене виходить, - розповіла Тамара Даниленко. — Я вже брала участь у «Веселці». Цьогоріч дуже багато гідних суперників. Але мені не звикати, бо я часто беру участь у різних обласних та всеукраїнських конкурсах, маю багато перемог. Зокрема, торік я посіла 2 місце у номінації «Вокаліст-бандурист» на Відкритому конкурсі бандуристів імені В.Кабачка.

— Як легше співати: з бандурою чи без?

— Це мій улюблений інструмент, бандура мені допомагає і я часто з нею виступаю. Але співати їй собі акомпанувати складно.

Під час виступу керівники учасників конкурсу перекивали за своїх вихованців за кулісами. Наставниця Тамари Даниленко Марія Стеценко подумки брала кожну ноту разом із вокалісткою.

— Тут зібралися найталановитіші діти. Тамара виступила на високому рівні, — наголосила Марія Стеценко. — Я з нею була думкою. І я завжди погоджуюся з її пропозиціями, своє не нав'язую, бо вона любить виконувати народні пісні а капела. Я їй бажаю самодосконалення і нових вершин. Вона того варта і обов'язково доб'ється всього, чого прагне.

Марина ФРАНЧУК

Світанок з Чорнух

Обласному огляду-конкурсу «Веселка» передують ще 2 етапи: районний/міський та зональний. У Полтаві кращих визначали в таких номінаціях: — вокал (естрадна, народна, авторська пісня, академічний); — хореографія (сучасна, народна, спортивно-бальна, класична);

— малі театральні форми (вірш, гумореска, монолог, естрадний монолог, естрадні мініатюри, авторський твір);

результати дослідження, зазначає, що часто ВПО розглядаються як проблема, а не як соціальний капітал регіону. Фактично у кожного третього з респондентів із числа ВПО на непідконтрольних українській державі територіях Донецької та Луганської областей залишилися родичі. Цей факт є проявом так званого стану розірвання родин, який не може не впливати, передусім, на психологічний стан переселенців.

Внутрішньо переміщені особи відчули реальну допомогу від волонтерів у приймаючих громадах, проте стан активності ВПО залишається проблемним, що ускладнює роботу громадським організаціям, які працюють з даною цільовою групою. Варто зазначити, що достойна робота та житло залишаються найбільш незадоволеними потребами респондентів. А відсутність житла є головною серед соціально-побутових проблем

переселенців. Експерти проєкту радять створювати умови для самозабезпечення ВПО та залучати до участі в програмах розвитку місцевих громад.

Психолог проєкту Юлія Пода відзначила, що проблеми соціалізації вимушених переселенців суттєво пов'язані з повною невизначеністю майбутнього. Така ситуація формує відповідний стан людини. Переселенцю важко приймати рішення стосовно роботи і, особливо, відносно організації побуту на новому місці. Це створює дискомфорт, змушує людину постійно повертатися думками до власної домівки, що на підсвідомому рівні відсторонює особу від нового середовища і заважає соціалізації.

Загалом, дослідження показує, що існує потреба у розробці регіональних і місцевих програм із цільового кредитування, будівництва та придбання житла, у тому числі із залу-

ченням міжнародної допомоги, створенні баз даних ВПО та проведених інформаційних кампаній із запобігання упередженого ставлення до ВПО. Подібні соціологічні дослідження є надзвичайно важливими та корисними як для представників органів місцевого самоврядування, так і для тих експертів, хто займається роботою з ВПО, оскільки такі зрізи дозволяють тримати руку на пульсі та оперативно реагувати на актуальні потреби й проблеми цієї категорії населення.

Сприяв проведенню заходу Лубенський районний центр соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді. Сама подія відбувалась у рамках проєкту «Адвокація та підвищення спроможності мережі ініціативних груп переміщених осіб у Полтавській області», що підтримується Фондом сприяння демократії Посольства США в Україні.

У Лубнах обговорили, чого потребують внутрішньо переміщені особи

Полтавська обласна молодіжна громадська організація «Твій Світ» презентувала у Молодіжному центрі Лубенської центральної районної бібліотеки ім. В. Малика результати нового дослідження «Внутрішньо переміщені особи: сучасні реалії та проблеми адаптації»

Дослідження стосується особливостей соціальної адаптації та ключових змін у допустимості переселенців до різних видів допомоги та інформації в Полтавській області. Воно важливе для тих місцевих громад, які налічують найбільшу кількість внутрішньо переміщених осіб, щоби більш ефективно налагоджувати соціальну згуртованість та розвиток громади. Так, експерт проєкту Олександр Чепур, коментуючи

З 1 ТРАВНЯ ПЕНСІЇ ПЕРЕРАХУЮТЬ, АЛЕ НЕ ВСІМ

У зв'язку зі зростанням мінімальної та середньої зарплати дохідна частина пенсійного бюджету Полтавщини збільшилась на 247 млн грн. Це дозволило управлінню ПФУ області в 1 кварталі 2017 року забезпечити себе власними коштами на виплату пенсій на 41%. Решта (59%) – це датації з Пенсійного фонду України

Нині в області на обліку перебуває 450 тис. пенсіонерів (428 тис. – цивільних і 22 тис. – військових). Місячна потреба для виплати пенсій становить 828 млн грн. Середня пенсія цивільних пенсіонерів – 1752 грн., військових – 2610 грн.

Протягом першого кварталу окремим категоріям громадян провели масові перерахунки пенсій. Це стосується 630-ти льотчиків цивільної авіації, виплати яким зросли на 560 грн. Також у зв'язку з уточненням показника середньої зарплати перерахували всі новопризначені у 2017 році пенсії (2,3 тис. громадян). Середнє збільшення цих виплат становить 210 грн.

– Напередодні Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні ветеранам виплатять разову допомогу. Зокрема, інвалідам війни 1 групи – 3500 грн., 2 групи – 3100 грн., 3 групи – 2700 грн.; учасникам бойових дій (у т. ч. АТО) – 1200 грн.; учасникам війни з числа трудівників тилу – 500 грн.; членам сімей загиблих воїнів – 600 грн., – поінформував начальник ГУ Пенсійного фонду України в Полтавській області Володимир Тараторін. – Також управління готується до масових перерахунків пенсій пенсіонерам МВС у зв'язку зі збільшенням грошового утримання у цьому відомстві. Відповідні списки на 7 тис. осіб направили до Головного управління Національної поліції у Полтавській області для підготовки довідок по кожному пенсіонеру.

Підвищення для більшості пенсіонерів буде індивідуальним

У зв'язку зі збільшенням прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, починаючи з 1 травня 2017 року пенсії зростуть з 1247 до 1312 грн., тобто на 65 грн. Розмір підвищення для більшості пенсіонерів буде індивідуальним і залежатиме від багатьох факторів, зокрема від стажу, зарплати, підвищень, надбавок.

– Перерахунки будуть стосуватися не всіх категорій пенсіонерів. За попередніми даними, пенсії зростуть у 75%,

або у 330 тис. осіб, – додав перший заступник начальника ГУ ПФУ в Полтавській області Володимир Носенко. – Також перерахують інші пенсійні виплати, надбавки та підвищення до пенсій. Це стосується чорнобильців, шахтарів, ветеранів, інвалідів війни, учасників бойових дій, жертв нацистських переслідувань, почесних донорів, орденосців.

відпочинок, пенсію нараховують, виходячи із середньої зарплати 3764 грн. А громадянин, який вийшов на пенсію у 2008 році, отримує втричі менші виплати, оскільки тоді показник середньої зарплати був на рівні 1197 грн. і відтоді не переглядався.

– Нині кожен пенсію розраховують шляхом добутку трьох ключових величин: середня

області таких 20%, або 5 частини від усіх пенсіонерів.

– На ґрунті інвалідності відбувається безліч спекуляцій, зловживань, – наголосив Володимир Носенко. – Тому, попереджуючи ці чинники, Уряд пропонує змінити підходи до встановлення інвалідності. Посилять контроль за правильністю встановлення непрацездатності і здійснять перепід-

пенсії з втрати годувальника без додаткового встановлення причинного зв'язку смерті з Чорнобильською катастрофою.

Середня пенсія найбільш соціально вразливої групи (інваліди-чорнобильці – в області їх близько 3-х тисяч) становить 3700 грн. Пенсійне забезпечення інших трьох категорій чорнобильців близьке до рівня середньої пенсії на Полтавщині. Тобто, з надбавкою 120 грн. вони отримують близько 1800 грн.

Накопичувальна система на часі

У рамках пенсійної реформи також планують:

1) відновити щорічне підвищення пенсій, але не менш ніж на 50% зростання зарплати замість 20%, як було до 2012 року;

2) скасувати знижувальний коефіцієнт на рівні 0,5% від основного розміру пенсії за кожен місяць дострокового виходу на заслужений відпочинок для жінок, які пішли на пенсію у 55 років;

3) автоматично, а не за індивідуальним зверненням, перераховувати пенсії працюючим пенсіонерам кожні 2 роки;

4) ліквідувати оподаткування пенсій за ставкою 18% від суми, що перевищує 10 740 грн., а також нарахування військового збору на рівні 1,8% на суму перевищення (в області 185 таких пенсіонерів і на них економлять незначні кошти).

5) замінити механізм відшкодування пенсій за віком на пільгових умовах на сплату роботодавцем підвищеної ставки ЄСВ у розмірі 7-15%.

А от для запровадження накопичувальної системи, яка анонсується ще з 2004 року, сьогодні немає передумов.

– Перш за все, треба навести лад у солідарній системі, – наголосив Володимир Носенко. – Адже сьогодні один працюючий утримує одного пенсіонера і це не дозволяє відкладати на свою пенсію кошти ще й через накопичувальну систему. Ми також не готові до накопичувальної системи через складний фінансово-економічний стан у державі. У нас недостатньо розвинена нормативна база, не створені фінансові інституції, що мають забезпечити інвестування накопичувальних активів, і є низка інших технічних проблем.

Марина ФРАНЧУК

Показники	Діючі умови	Пропозиції
Середня заробітна плата для обчислення пенсій	Залежно від року призначення пенсії в діапазоні від 1197 до 3764 грн.	3764 грн.
Оцінка одного року страхового стажу	1,35	1
Прожитковий мінімум для непрацездатних громадян	1247 грн.	1312 грн.
Стаж, необхідний для встановлення доплати до пенсії за понаднормований час	Доплата нараховується за стаж понад 20 років жінкам і понад 25 років чоловікам, якщо пенсія призначена до 2012 р. Доплата нараховується за стаж понад 30 років жінкам і понад 35 років чоловікам, якщо пенсія призначена після 2012 р.	Доплата нараховується за стаж понад 30 років жінкам і понад 35 років чоловікам, незалежно від року призначення пенсії.

Перерахунки проведуть у автоматичному режимі, тому пенсіонерам не доведеться звертатися до пенсійних установ.

Пенсійна реформа осучаснить пенсії та «прив'яже» їх до мінімальної зарплати

Уряд України готує проєкт пенсійної реформи, який Верховна Рада розгляне в середині травня. Якщо відповідні зміни приймуть, вони почнуть діяти вже з 1 жовтня цього року. Найважливіша новація – осучаснення пенсій, оскільки в пенсійній сфері великий дисбаланс у розмірах пенсій залежно від часу їх призначення. Особи, яка зараз йде на заслужений

зарплата за попередній рік, коефіцієнт страхового стажу (1% за кожен відпрацьований рік роботи) і коефіцієнт заробітку (розраховують персонально для кожного громадянина), – зазначив Володимир Носенко. – Після пенсійної реформи мінімальний показник пенсії буде базуватися саме на мінімальній зарплаті, бо саме вона є основним бюджетотворюючим чинником пенсійного страхування.

Встановлювати інвалідність будуть органи Мінсоцполітики

З кожним роком збільшується частка осіб, які вийшли на пенсію не за віком, а у зв'язку з інвалідністю. У Полтавській

порядкування органів МСЕК з МОЗ на Мінсоцполітики.

Нині Верховна Рада ухвалила законопроект про внесення змін до ст. 54 Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо врегулювання призначення пенсії з втрати годувальника.

– Проблема в тому, що коли помирає чорнобильець, то члену його сім'ї, щоб оформити пенсію, потрібно пройти безліч медичних комісій. Дуже складно отримати висновок, що смерть чорнобильця пов'язана із захворюванням, отриманим після аварії на ЧАЕС, – пояснює Володимир Носенко. – Цей закон дає право на отримання

ПОЛІЦІЯ ІНФОРМУЄ

У ГРЕБІНЦІ НЕТВЕРЕЗИЙ ВОДИЙ В'ЇХАВ У ШКІЛЬНИЙ АВТОБУС

25 квітня близько 8-ої ранку сталася аварія за участі двох місцевих мешканців. На одній із вулиць міста автомобіль Chevrolet Aveo під керуванням 45-річного чоловіка зіткнувся з шкільним автобусом, яким керував 52-річний водій. На щастя, дітлахів у шкільному автобусі під час аварії не було. Працівники поліції провели медичне обстеження і встановили, що водій легкового автомобіля керував транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння. За фактом правопорушення складено протокол за статтями 130 (керування транспортними засобами особами в стані алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння) та 124 (порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів) Кодексу України про адміністративні правопорушення. Триває перевірка.

НА ПОЛТАВЩИНІ РОЗШУКУЮТЬ КРАДІЯ

Гадяцький відділ поліції за виняття крадіжки розшукує Максима Валерійовича Панасюка 1990 року народження. Крім того, як зазначають в управлінні карного розшуку поліції Полтавщини, розшукуваний може бути причетний до скоєння шахрайських дій. Інформацію про місцезнаходження Максима Панасюка можна повідомити до управління карного розшуку ІГНП в Полтавській області за телефонами (0532) 51-75-76, (0532) 51-75-97, або на безкоштовну цілодобову лінію «102».

НА ПИРАТИНЦІНІ В АВТОМОБІЛІ ЗАГОРІЛАСЯ МАКУЛАТУРА, А В ГАДЯЧІ – КАРТОПЛЯ

19 квітня на автодорозі поблизу села Прихідьки зайнявся вантажний автомобіль DAF із причепом. О 17:40 Службу порятунку «101» про це повідомив водій, який під час руху помітив, що із причепа йде чорний дим. На виклик прибули працівники 19-ї Державної пожежно-рятувальної частини. Як з'ясували вогнеборці, у причепі, де виникла пожежа, знаходилася 21 т макулатури. Пожежу вдалося остаточно ліквідувати лише о 23:00. До гасіння залучалися 5 чоловік особового складу та 1 одиниця техніки. Вогнем знищено макулатуру та пошкоджено причеп. Врятовано вантажний автомобіль. Травмованих та загиблих немає. Причина займання встановлюється. 22 квітня до Служби порятунку надійшло повідомлення, що по вул. Героїв Майдану в Гадячі виникла пожежа в автомобілі «GAZ-2705».

На місці події рятувальники встановили, що вогнем охоплено кузов автомобіля, у якому знаходилася 0,3 тони картоплі. Працівники ДСНС вдалося врятувати автомобіль, але кузов знищено вогнем. Водій унаслідок пожежі отримав опіки дихальних шляхів, голови, верхніх та нижніх кінцівок І-ІІІ ступеню. Його було доставлено до Гадяцької ЦРЛ для надання медичної допомоги. Причина займання встановлюється.

Ліки для токарівських пацієнтів купують за завищеною ціною?

Токарівський психоневрологічний інтернат найдорожче в Україні купував «Верошпірон»

За даними моніторингу системи публічних закупівель «ProZorro», медичні установи укладали угоди на купівлю препарату «Верошпірон» за цінами щонайменше вдвічі вищими за роздрібну, визначену Міністерством охорони здоров'я. Результати дослідження, проведеного проектом «Наші гроші» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження», показують, що серед 9 угод на купівлю «Верошпірону» в таблетках (25 мг №20) бюджетним коштом, що були укладені з вересня 2016 р. до березня 2017 р., найдешевше купував «Верошпірон» Зміївський геріатричний пансіонат – по 76,61

грн. за упаковку. Тоді як ціна, визначена МОЗ на такі ж таблетки того ж виробника в такому ж дозуванні й такій же кількості – 36,06 грн. Найдорожче купував «Верошпірон» Токарівський психоневрологічний інтернат. Він домовився з Центральною районною аптекою №116 ПОКП «Полтавафарм» (м. Лохвиця) про купівлю препарату за 139,10 грн. за упаковку, ця угода передбачала ще й купівлю найдорожчого аналізу. Договір був укладений 16 січня 2017 року.

«Верошпірон» – особливий сечогінний засіб, який сприяє збереженню в організмі калію під час утворення сечі. В інтернаті може бути потрібний, оскільки там багато пацієнтів похилого віку, які мають численні хронічні хвороби.

Перш ніж давати роз'яснення, працівники аптеки по-

казали нам монітор із нинішньої ціною препарату – 35,60 грн. І потім розповіли, що на початку року дійсно брали прайс-листи постійних поставальників і на їх основі заповнювали Специфікацію – документ (додаток до договору), де вказується орієнтовна ціна ліків. До закупівельної ціни аптека, за словами її працівників, додає лише 10% своєї націнки й 7%, які сплачує державі. На той час оптові поставальники пропонували самостійно закуплений у румунської фірми «Гедеон Ріхтер» препарат. Але невдовзі такі самісінькі таблетки Міністерство охорони здоров'я закупило у виробника напряму. У Специфікації вказано, що при зміні економічної ситуації в країні ціни можуть змінюватися. Оптова ціна Верошпірону стала такою, що вже у роздрібній торгівлі після

націнки стала відповідати оголошеній МОЗ.

Аптекарі скаржаться, що в разі подешевшення ліків унаслідок державної закупки виграють справді як аптека, так і пацієнт чи установа. Але протягом 2016 року ціна ліків зростає на 70-80%. Дорожче, ніж вказано в додатку до договору, відпустити їх не можна. Отже, «Полтавафарм» продавав ліки за старою ціною собі у збиток.

Нині в частині аптек України «Верошпірон» коштує вже орієнтовно 30-35 грн., частина торгів закупили раніше по 85-100 грн., але не 139,10 грн.

Залишається сподіватися, що на шляху буде закуповуватися дедалі більше ліків і українці зможуть їх отримати за реальною ціною.

Олег ДОЛЕНКО

ГАДЯЧАНИ ОТРИМАЛИ ЗА ГАЗ ПЛАТІЖКИ З П'ЯТИЗНАЧНИМИ ЦИФРАМИ

На Великодні свята жителі міста і району отримали платіжки, які ввели споживачів блакитного палива в стан шоку. На деяких повідомленнях стояли цифри від п'яти до 25 тисяч гривень. Більшість квитанцій люди отримали перед вихідними і три дні чекали, поки могли з'ясувати ситуацію

«От така погроза прийшла сьогодні по пошті від ТОВ «Кременчукгазопостачання».

Звідки такі цифри – незрозуміло, у матері пенсії за рік не вистачить розрахуватися тільки за газ. Виникає питання: «Чи є мізки у людей, які нараховують таку плату? Як людям похилого віку до 05 числа кожного місяця повідомляти показники лічильника оператору ГРМ (хто це такий і де він є), ще й бажано через особистий кабінет на сайті? Хто це придумав – спілкувався коли небудь з старими людьми по поводу інтернету? Вони і слів таких не знають. Висновок: люди, що придумують нам норми життя – живуть зовсім другим життям, яке набагато відрізняється від нашого. І замість того, щоб поліпшувати нам умови, вони гонять нас за наживою роблять з нас бомжів», – пише в соціальній мережі гадячанин Олександр Ляшенко.

Про схожу ситуацію розповідав Іван Іванюта:

– Гадяччач має цілий штат контролерів, які знімають покази лічильників у абонентів, а потім проходить звірка зі сплатою. Подібна ситуація із заборгованістю була у мене в жовтні місяці. 4 листопада прийшов

контролер, перевірів покази лічильника які співпадали з оплатою. Зараз прийшла також платіжка, що я винен 25024 грн. 87 коп. Сплата проходила своєчасно. Де взяли, що у мене газу спалено на 3018 м³ більше від факту, залишається для мене загадкою? Маразму немає меж. Виникає питання, чому я маю кудись іти й доводити чиню дурість, а може повинні прийти до мене і доказати мою заборгованість?

Своє пояснення ситуації дає Віктор Лобода, який вважає, що тут дійсно якась технічна помилка, бо таких боргів ну просто в людей не може бути, хіба якісь поодинокі випадки: «Програма дала збій. Погано, що тільки одразу не помітили ті, хто роздруковував платіжки, а морально травмували людей».

На зборах, присвячених проблемам знеплатити субсидій працівник ТОВ «Кременчукгазопостачання» Алла Ісаєва пояснила ситуацію стосовно платіжних документів, які організація надіслала споживачам природного газу.

– Згідно з чинним законодавством з 1 липня 2015 року відбувся розподіл на ПАТ «Гадячгаз» (займається розподілом природного газу) і ТОВ «Кременчукгаз» (займається постачанням блакитного палива). Якщо пояснювати просто, то за обсяги природного газу відповідають гадячани, за нарахування, пільги та субсидії відповідає кременчуцька організація. За законом прописано так: обсяг спожитого природного газу за розрахунковий період споживачем визначається одним із способів: за даними

оператора «Гадячгаз», за підсумками розрахункового періоду, за плановими величинами споживання газу. У кодекси газорозподільних систем записано, що кожен споживач до п'ятого числа кожного місяця, який слідує за звітним, повинен відзвітуватися за обсяг спожитого газу. Повідомити

що раз на віроку оператор повинен звірити покази лічильника. Оплата виставляється тільки по факту споживання, згідно з побутовими лічильниками. У платіжках потрібно дивитися на покази лічильника і звірити їх із фактичними. Якщо вони не співпадають, то вам потрібно звернутися до оператора.

Це відбувається тоді, коли людина не надала дані до 5 числа наступного місяця. «Кременчукгазопостачання» проводить нарахування з урахуванням пільги і субсидій, які надаються на опалювальний сезон за тими обсягами, які повідомля.

Великі суми поприходили тому, що люди звикли платити не до 5 числа місяця, а тоді, коли отримали пенсію, тож звітування накладається за кілька місяців. Тому дуже велике прохання звертати увагу на попередні й поточні покази лічильника, бо кошти прив'язані до обсягів споживання. Ми проведемо коригування.

Якщо в платіжці стоїть мінус – у вас є субсидія, ця адресна допомога надається помісячно. Якщо ви навіть не відзвітувалися до 5 числа, то відділ субсидій перерахував кошти за цей місяць. Наприклад, перераховано 1,5 тисячі, а газу ви використали менше. Оці субсидійні гроші зберігаються на вашому рахунку. Бувають випадки, коли діти за стареньких переплатили наперед, тоби батьки не ходили на пошту. Тоді оці гроші переплачені і на вашому рахунку числяться мінусом, ці гроші можете використати в наступний період.

Ілля БОВК

заборгованість станом на 1.03.2017 р. грн.	7892.86
нараховано за тарифом 6.879 грн. (без врахування пільги та субсидій) грн.	8688.18
нараховано пеню за несвоєчасну оплату за попередній розрахунковий місяць грн.	
сплачено споживачем 03.03.2017 р. грн.	595.64
сплачено пільгами 03.03.2017 р. грн.	0.00
сплачено субсидією 03.03.2017 р. грн.	1576.77
заборгованість станом на 01.04.2017 р. грн.	14408.63
сума до сплати споживачем станом на кінець розрахункового місяця, грн.	14408.63

покази лічильника можна будь-яким зручним способом розмістити дані свого лічильника на сайті оператора, зазначити їх у платіжній квитанції або прийти в абонентську групу. Але якщо споживач не показав покази лічильника і в нього не припинено газопостачання, то в такому випадку оператор газорозподільної системи має право провести нарахування запланованими величинами середньомісячного споживання газу. У такому разі плановий обсяг буде відрахований від фактичного обсягу споживання. Через те чинним законодавством передбачено,

31 РІК ПІСЛЯ ЯДЕРНОЇ КАТАСТРОФИ: ЯК ЖИВУТЬ РЯТІВНИКИ СВІТУ?

26 квітня 1986 року о 01:23:44 за київським часом сталася найбільша техногенна аварія в історії людства – з різницею у дві секунди відбулись два вибухи на четвертому реакторі Чорнобильської АЕС, у наслідок яких сумарна радіація ізотопів, викинутих у повітря, склала 50 мільйонів кюри, що в 30-40 разів більше, ніж при вибуху бомби в Хіросімі у 1945 році

Лише наступного дня, після того, як у Швеції за рівнем радіації визначили, що в Україні сталася жахлива аварія, уряд РСРП повідомив про Чорнобильську трагедію. Від вибуху і під час гасіння пожежі, що тривала близько 10 днів, загинули 31 пожежник і понад 200 було госпіталізовано. Згідно з неофіційною статистикою, в Україні тоді померли не менше 15 тисяч людей, які були уражені внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

Віктор Шкурпела, голова громадської організації «Союз Чорнобиль», запам'ятав 26 квітня 1986 року назавжди. Тому що серед перших вирушати гасити полум'я на реакторі.

— Я дізнався про аварію за кілька днів після події, коли радіація поширилася практично всією Європою. Тоді й у Полтаві про це стали говорити, але неофіційно. Радянські засоби масової інформації трагедію замовчували. Її масштаби ми тоді не розуміли. Але без вагань готові були на ліквідацію наслідків вибуху. На момент аварії на ЧАЕС я працював викладачем Полтавської середньої школи №1.

О 5-й ранку 11 червня 1986 року подвоїли мені в двері, вручили повістку. Одразу сів в автобус і поїхав до пункту збору в Полтаві. А потім потрапив у Лубенську Чапаєвську дивізію, 621-й полк. 17 червня 1986 року наш полк в'їхав у зону відчуження. Ми переїхали поштовий міст через річку Прип'ять і зупинилися в одному з тамтешніх населених пунктах, де і дислокувалися весь період перебування у «зоні».

— Ви бачили реактор на власні очі?

— Ми побачили його дещо пізніше. Бо в перші дні наш полк тричі міняв місце дислокації. Нам пропонували місяці, де не можна було проживати. І тільки на третій день ми вконали поле й там розмістилися. Завданням Лубенської Чапаєвської дивізії було огороження 30-кілометрової зони. І вже наприкінці червня, коли ми майже обнесли колючим дротом цю зону, виконуючи паралельно дезактивацію ґрунту та об'єктів, то проїжджаючи, бачили реактор. Коли місяць перебування у зоні добігав кін-

ця, наш полк вишикували й запропонували залишитися добровольцями для будівництва саркофагу над реактором.

— Які засоби захисту вам видали?

— Це була спеціальна форма, простота свинцем. Була страшна спека, а у нас була зимова форма й обов'язковий комплект натільної білизни, респіратори, протигазу. Видали нам і накопичувачі радіації. Але коли ми пробули там уже більше ніж місяць, з'ясували, що вони нічого не показували, бо всередині були пусті! Але до нас приїжджали медики і ми щотижня здавали кров і про-

довжували працювати. Різні симптоми були. У когось боліла голова. У когось могла піти кров носом. А вже пізніше з'ясували, що 27 рентген – це максимально допустима доза опромінення. Тих, хто набрав таку дозу, терміново замінювали. Але більшість нашого полку добули аж до кінця періоду – приблизно 6-8 вересня!

— Одна з проблем сьогодні для «чорнобильців» – підтвердження перебування у зоні відчуження, адже документи практично не збереглися.

— Це дуже актуальне питання! Бо нині «чорнобильське» законодавство ділить постраждалих на чотири категорії. Це – «Особи, які мають захворювання і стали інвалідами». Таких у нас 3600 осіб. «Учасники ліквідації другої категорії» – близько 11 тисяч. Потім – «Евакуйовані із зони» і «Переселені». Усього в області проживають 20616 осіб зі статусом «Постраждалих від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС». Так от, сьогодні учасники ліквідації, яким виповнюється 50 років (таких більше), згідно з законодавством повинні йти на пенсію. І сьогодні всі архіви Міністерства оборони дають такі відомості, згідно з якими Пенсійному фонду важко оформлювати пенсійну справу людині. Тому що ініціали не розшифровані, дози опромінення немає і списки вели не індивідуально, а кількісно. А це не дає підстави на пільги, хоч є військовий квиток і стоїть відмітка. На оздоровлення цього року для інвалідів І групи держава передбачила 5200 гривень. Але це задоволь-

няє потребу тільки на 80%. Інваліди другої групи оздоровлення повинні за рахунок обласних і місцевих бюджетів. А ви ж розумієте, що там хронічно не вистачає грошей. І такий нам «подарунок» від держави до 31-ї річниці з дня трагедії – в Україні призупинена дія Програми медико-соціального забезпечення. А з цієї ж Програми фінансували операції при онкопатологіях. Як ви розумієте, такі втручання дуже дорогі і важкі. І ще один «сюрприз» – починаючи з цього року Верховна Рада України скасувала парламентські слухання по наслідках аварії на ЧАЕС. Хоча це завжди привер-

30% надбавки до пенсій. У 2015 році Апеляційний суд України ухвалив рішення про відшкодування заборгованості. Але переклади це на місцеві бюджети, де знову ж таки, не вистачає коштів для цих виплат.

— Також держава суттєво зменшила пільги «чорнобильцям».

— Я б їх назвав не пільгами, а соціальними гарантіями людям, які мають на це право. І от сьогоднішні герої АТО — хлопці, які там помирають або повертаються з пораненнями – на їхньому подвигу, прикладі виховуватимуть майбутні покоління. Але ми їм говоримо – з першого дня не дозволяйте, щоб з вами поступили, як з нами, через 31 рік. Тому що пенсії «чорнобильців» чотири роки тому були скорочені майже на 70%! Нам обіцяли поетапно підвищення. Але почалася війна і ми «загнули паски». Але ж не на дітях-чорнобильцях! А коли учасник аварії на Чорнобильській АЕС помирає, то щоб його дружина, маючи свідоцтво про смерть, отримала офіційно статус «вдови чорнобильця» – тобто отримала «корочку», треба пройти таку бюрократичну процедуру, що тільки 20% з них можуть витримати це психологічно. Починаючи з офіційного запиту. Це запити до експертної ради, усі довідки про захворювання... А для цього потрібно грамотно офіційні запити написати. То чи поїде жіночка, наприклад, з Лохвиці чи Надія до нас, у Полтаву, а потім до Києва чи Харкова, щоб їй оце все оформлювали? А більшість і не знають. Хоча підрозділи нашої організації у більшості районів області є. У 2017-му році Верховна Рада дещо спростила цей процес. Але з 10 тисяч вдов «чорнобильців», які живуть на Полтавщині, усього 1267 змогли оформити собі такі посвідчення!

— Події створюють люди. А пам'ять про ці події – житці, журналісти, письменники, фотографи... Чи втілює в життя проект «Книга пам'яті»?

— Так. Минулого року ми її видали. І зараз вона є в кожному районі області та місті. А, наприклад, Лубенський, Гребінківський та Шишацький райони придбали такі книги для шкіл, бібліотек. До 30-ї річниці аварії, за пожертви небайдужих та на кошти самих «чорнобильців», написали ікону, яка нині виставлена в Свято-Успенському кафедральному соборі – «Чорнобильський спас».

У Лубенському районі, де дислокувалася Чапаєвська дивізія, практично в кожному селі є «чорнобильський куточок».

Активно ЗМІ про нас згадують, зазвичай, або в квітні, або в грудні, коли ми вшануємо учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

За два десятиліття на березі Середземного моря пройшли реабілітацію понад 500 дітей з Полтавщини

20-ть останніх років полтавських дітей, які мають статус «постраждалих від аварії на ЧАЕС», запрошують на оздоровлення до Італії члени тамтешньої громадської організації «Загока казок». Віктор Шкурпела, голова ГО «Союз Чорнобиль», згадує, що коли писав листи представникам української діаспори в Італії, церковних та волонтерських об'єднань, з проханням допомогти постражданим дітям, в успіх майже ніхто з його соратників не вірив... І ось цими днями на Полтавщину вкотре з Італії приїхала делегація небайдужих – сеньйори Валентина Моренгі, Бруно Канена, Лоренцо Тасано.

— Наша волонтерська організація продовжує благородну справу, започатковану вже нині покійним священиком Микеле Коста. Ми об'єднали італійські родини, які згодилися прихистити щороку на місяць українських дітей, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС. У нас вони відпочивають на морі, відвідують спортивний табір, потроху вивчають італійську мову та знайомляться з нашою культурою. І вже приїздять діти перших наших відвідувачів. Ось така співпраця вашого «Союзу Чорнобиль» і нашого церковного приходу. За ці 20 років тільки одному з дітей, які до нас приїздили, ми не змогли допомогти. І гроші зібрані на лікування, але він помер від лейкемії. Сьогодні ми поїдемо до його батьків, у село Мачухи Полтавського району.

У нас в Італії говорять, що країну можна пізнати по її людях, то судячи з цього, ваша країна – прекрасне місце на землі. Ми щиро жалкуємо, що вас торкнулося таке страшне лихо. Хоча... чому тільки вас? Це трагедія планетарного масштабу! Представники ГО «Союз Чорнобиль» – благодородні люди, що опікуються вже стільки років постраждалими від аварії. Про це не можна забувати за жодних обставин! І коли з друку вийшла «Книга пам'яті», то ми презентували її на нашому місцевому телебаченні. Щоб італійці також не забували, кому зобов'язані порятунком від ядерної катастрофи.

ЗАМІСТЬ ЕПІЛОГУ

Україна та Європа досі долають наслідки цієї катастрофи. Із зони відчуження наведено станції евакуували понад 115 тисяч людей. Сьогодні у 30-кілометровій зоні мешкають «самосели».

На самій станції вже 16 років не виробляють електроенергію, але на ЧАЕС досі працюють фахівці-атомники.

Олена ПОЛТАВКА

«СВОБОДА – ЦЕ КОЛИ ТВОРИТИ НЕ ЗАВАЖАЄ АНІ БРУДНИЙ ПОСУД, АНІ НЕВИКОПАНА КАРТОПЛЯ»

Талант художниці та вчительки із Заводського розкрився у зрілому віці, коли перестали заважати побутові клопоти. Роботи Любові Фисун мають попит, але вона не перетворює творчість для душі на бізнес

Про свою сусідку попросила нас написати пенсіонерка з міста Заводського Зоя Яківна Касьянова. Вона написала, що квартира Любові Іванівни нагадує радше художній музей, аніж житло, бо прикрашена роботами господині. Серед них особливе місце займа-

ють картини на зрізах стовбурів берези, різноманітні твори декоративно-ужиткового мистецтва. І, звичайно, традиційні роботи на полотні олійними фарбами.

Любов Іванівна багато років працювала вчителькою образотворчого мистецтва. Не подавала свої роботи для участі в різних конкурсах, зате чимало нагород завоювали її учні. Андрій Михайлець, який прикрасив скульптурами центр Заводського, запам'ятався вчителі як один із кращих учнів, малюнок якого досі зберігається в її архіві.

Нині Любов Іванівна має дорослих сина й доньку, виховує 3,5-річного онука. Перший рік на пенсії, лише веде гурток образотворчого мистецтва при Заводському Будинку культури №1. На заняття приводять дітей уже дорослі колишні учні. Займаються не лише малюванням, а й ліпленням із солоного тіста, декупажем, інкрустацією соломкою, аплікацією, поробками з черепашок. На думку вчительки, не всі навчаються добре малювати й ліпити, але людину з дитинства треба навчити помічати прекрасне. Інакше вона не вмітиме відрізнити його від потворного.

Один із кращих учнів – скульптор, що нині прикрашає центр міста

І ось Любов Іванівна вже проводить для нас екскурсію квартирою, робить кілька мазків на свіжому полотні, бідкається, що виставка її та учнівських творів саме відбувається у дитсадку «Малютка» міста Заводського. Туди вона віднесла переважно легкі для сприйняття малечю виробы з морських черепашок, солоного тіста й небагато картин.

Одне із захоплень художниці – збирання лікарських трав. Вона заготовляє їх не лише для себе, а й частує вже підготовленими зборами, розфасованими в пакетики, подруг. Чай-збір із тисячолісника, материнки, м'яти, меліси, реп'яха напрохуд смачний і не нагадує про ці рослини, взяті окремо. Вишукані манери, чиста українська мова, щирість і ерудиція господині, оточення живописних полотен та легка музика роблять спілкування приємним і невимушеним.

– Любов Іванівно, як Ви відкрили свій талант, як опанували образотворче мистецтво?

– Народилася в селі на 300 дворів у Воронезькій області, недалеко від кордону з Луганщиною. Там зараз живе мій батько, мама недавно померла. Через війну важко доїхати, доводиться робити круг, але ж іноді дуже хочеться побачити рідних.

З дитинства всі мені казали, що треба вчитися далі на художника, а я хотіла стати вчителем. Малювала добре, хоча в селі навчити було нікому. Малювання викладала вчителька літератури, поставив якийсь предмет – і замальовуйте. Сталося і по-моєму, і по-їхньому – у нашому райцентрі Вутурлінівці було художньо-педагогічне училище.

Я закінчила його й отримала диплом учителя малювання і креслення. Поїхала за направленням працювати до школи в Брянську область, а потім через 2 роки переїхала в Україну. Одразу жила в Запоріжжі, це місто обрала спонтанно. Працювала художником на «Запоріжсталі», малювала плакати, транспаранти оформлювала стенди. Як молодого спеціаліста, мене поселили до гуртожитку в центрі міста. Там зустріла майбутнього чоловіка, який і перетягнув мене в Червонозаводське. Переїхали ми вже із маленьким сином. Одразу я протягом близько 10 років працювала художником-оформлювачем на приладобудівному заводі. Певна, десь там мої роботи збереглися й зараз. Тепер смішно згадати, як складала іспит для присвоєння наступного розряду. У присутності комісії, до якої входили заступник начальника відділу праці та зарплати й заступник директора, ліпила голову «вождя», з неї відтискала формочку з заливаю гіпсом – вийшов барельєф. Роботу прийняли, розряд підвищили.

– Але ж слава про Вашу творчість, дається, розійшлася не одразу?

– Протягом 18 років, поки жила з чоловіком, не займалася творчістю. Щойно вийшла заміж, малювати для себе – як відрізало, хіба на роботі. А вже після 40 років, коли ми розлучилися, повернулася до улюбленої справи. Адже не може бути так, щоб у жінки в домі був порядок, завжди пироги на кухні, на роботі кар'єра просувалася, ще й для творчості знаходилися сили та час... Ні, я не ледачка! В юності доводилося робити все, що потрібно. Якось мама захворіла. Вона працювала дояркою, вставала о 5 ранку й доїла групу з 15 корів тричі на день. Попри 16-річний вік, я з місяць замінювала маму. У своєму селі була й листоношею, а преси тоді передплачували чимало. Але ж час і свобода для творчості мають бути.

Нині Вутурлінівське училище стало коледжем мистецтв. Багато з колеґ, які разом зі мною вчилися, досягли великих успіхів і слави, нині – члени Спільки художників Росії. Щоправда, усі – чоловіки, адже тільки чоловік заради мистецтва чи кар'єри може дозволити собі не перейматися повсякденними

побутовими справами. Тепер, коли я вільна від цього, могу дозволити собі піти в ліс і збирати гриби та милуватися природою, навіть коли треба вибрати картоплю. Чоловік мій цього не розумів. Тільки тепер бачу, яка яскрава трава і які гарні квіти, чую, як дивовижно співають пташки. А картопля може почекаати аж до морозів...

– Чиї роботи Вас надихають?

– У мистецтві люблю реалізм, де всі деталі чітко прописані, і не завжди сприймаю абстрактні роботи. Тому взірцем для мене були завжди шедеври класиків – від Шішкіна до майстрів епохи Відродження, наприклад, Леонардо да Вінчі та Рафаеля.

– Цікавитесь ще якимись видами мистецтва?

– Багато читаю, особливо класику. У юності писала вірші. Дуже люблю музику, але сама лише в хорі співала. Маю трьох братів, усі вони – музиканти. Один має вищу музичну освіту, був художнім керівником різних колективів, грає на багатьох інструментах і працює директором Будинку культури. Другий добре співає і грає на гітарі, третій віртуозно грає на баяні. Музичний талант від мами, яка мала дивовижний голос і, можливо, якби не життя в селі та робота доярки, мала б теж пов'язану з мистецтвом долю.

– Картини олійними фарбами на полотні Ви створювали завжди, чи вже в останні роки?

– Здебільшого так, але навички були з училища. Мене навчали серйозні майстри графіки та живопису, заняття тривали мінімум чотири години щодня. Вивчали кожні м'яз і кістку людського тіла, малювали напівголену натуру. Ті навички я згадала в останні десятиріччя, коли отримала можливість займатися тим, чого душа прагне. Адже живучи самотньо, могу в пориві натхнення малювати годинами поспіль, навіть коли на кухні – гора брудного посуду. На створення справжніх картин ідуть місяці. Буває, кілька днів натхнення немає. Буває, хочеться продовжувати, але треба зачекати, доки фарба висохне. А потім наступного дня дивиться – оце треба повністю перемалювати.

– Чи приносить мистецтво заробіток?

– Свої роботи дарую друзям, які цінують їх. Доходу матеріального творчість не приносить, це все – для душі, як і заняття, які проводжу з малечю. Багато картин купують, але продаю їх за ті ж гроші, які коштують витрачені полотна, щіточки й фарби. Особливо популярні пейзажі, тому вдома їх майже не лишилося – забирають, щойно намалюю. Я не одинока – спілкуюся з подругами, які в'яжуть, вишивають, теж малюють. На жаль, не всі хочуть виставляти свої роботи й не користуються такими можливостями, коли, наприклад, виставки проходять у нашому місті під час свят на стадіоні.

Олег ДОЛЕНКО

АКЦІЯ «ЗАКВІТЧАЙ УКРАЇНУ» ОЧІКУЄ ВАШИХ КВІТКОВИХ ІСТОРІЙ!

Великі проекти починаються з маленьких справ, а краса, як відомо, ратує світ. З цими тезами колишній народний обранець від Полтавщини Тарас Кутувий зініціював акцію «Заквітчай Україну» в шести районах області. Її ідея полягає у тому, щоб облаштувати клумби чи прилеглі дворові території, посіявши там квіти. Таким чином кожен учасник акції долучається водночас до двох справ: з одного боку реальними діями робить світ навколо себе трохи кращим, гарнішим, урядкованішим, а з іншого – демонструє те, що кожна людина, незалежно від того, ким вона є, здатна впливати і творити зміни власноруч

– Знаєте, є така «теорія розбитих вікон», коли в Сполучених Штатах Америки вельми специфічно боролися з хуліганством. Звучить вона так – «якщо в будинку розбито одне вікно, невдовзі там не залишиться жодного цілого». У Нью-Йорку свого часу спробували не карати порушників, а

приводити до ладу вулиці, замальовувати написи на стінах, ремонтувати будівлі та склити вікна. Це допомогло – рівень злочинності знизився, хоча з самого початку до такої ініціативи спільнота поставилася скептично. Я переконаний, що коли в світі буде більше окультурених, красивих місць, ми з вами будемо бережно ставитися до того, що нас оточує, – пояснює ідею акції Тарас Кутувий.

Партнери проекту – газета «Події та коментарі» переповідає на своїх сторінках ваші історії, які ми очікуємо на нашу адресу: м.Полтава, а/с 1674, або на електронну пошту: gazeta.ptk@gmail.com

Найцікавіші розповіді будуть відзначені спеціальними призами, які стануть у нагоді любителям квітів. А ще Тарас Кутувий бере ті розповіді та фотографії, які сподобаються особисто йому, і зустріне їх авторами.

Отже, тримайте руку на пульсі, беріть участь в акції «Заквітчай Україну» і власним прикладом показуйте, як ви змінюєте і прикрашаєте світ навколо себе.

А ми вже зараз починаємо публікувати «квіткові історії» від наших постійних читачів, які вже долучилися до проекту.

КВІТКОВІ ІСТОРІЇ

КВІТИ – МОЄ ЗАХОПЛЕННЯ!

Моє захоплення квітами бере початок зі шкільних років. І щодалі проявляється все сильніше. Я люблю своє село, в якому народилася, виросла і живу. Люблю і своє велике та зелене подвір'я, докладаючи чимало зусиль, щоб з року в рік прикрасити його новими квітами, кущами та деревами, перетворюючи на маленький рай на землі. Садиба з ранньої весни і до пізньої осені потопає у морі квітів, які розквітають, змінюючись одні іншими.

Запрошую вас на екскурсію до свого саду, який життєрадісно буває всіма барвами веселки. Першими завжди розпочинають квітковий хіт-парад крокуси. Ще сніг не встиг зійти, природа тільки починає пробуджуватися після сну, а вони вже цвітуть, створюючи нам весняний настрій! З незначним інтервалом до крокусів приєднуються проліски, іридодиктуми та пушкінія ліванська. Остання квітує дуже довго, збираючи біля себе зграйки бджіл. Потім – черга тюльпанів Кауфмана, які цінують за невибагливість. І викопувати їх щороку не треба, адже щоразу розростаються все пишніше, і цвітуть вони значно раніше своїх «культурних» родичів. Прижилися і радуєть своїм цвітінням перенесені з дикої природи ряс, фіалка лісова, зірочки жовті, пшінка весняна. Трохи остеронь, на сонячній галявинці, – тюльпани ботанічні. Різних сортів та видів, із різнокольоровими квітами та декоративним листям, але їх об'єднує одне – невибагливість та стійкість до хвороб. Більше місяця триває свято, коли зацвітають по черзі тюльпани: Махрові ранні, Дарвінові гібриди, Тріумф, Бахромчасті, Лілійні, Прості та Махрові пізні. Весняні квітники неможливо уявити без гордих нарцисів, надзвичайної краси та різноманітних забарвлень, надто ж крупнокорончатих та махрових. Милуватися і вдихати їх п'яний аромат будемо ще довго! Над усіма величю височіють помаранчеві дзвонички рябчика імператорського та кулясті суцвіття декоративної цибулі. Кущі, що квітнуть у садибі навесні, – також дуже ефектні. Ось ранньоквітуча і невибаглива форзиція з безліччю яскраво-жовтих квітів-дзвоників, як сонячний вісник весни. Усе навколо навіть світлішим здається!

Після тюльпанів, нарцисів та гіацинтів естафету цвітіння продовжують флокс розчепірений та шиловидний, ірис карликовий (а пізніше – й бородачі), волошка гірська та підбілена, півонії: махрова форма вузьколістої («воронець»), лікарська рання, деревоподібна, ароматна молочноквіткова – справжня окраса саду. Травень, мабуть, найкращий місяць весни! Такого буяння кольорів у природі важко знайти в іншу пору року. Ось уже й бузок підхопив естафету цвітіння. А ось і пишні кущі дицентри з квітами-сердечками й ажурним листям, далі – галавина конвалій, які добре почуваються у тіністі частині саду. Децю пізніше до них долучиться й аквілегія, яка радуватиме цвітінням своїх різнокольорових квітів близько місяця. Цвітуть шишина біла та жовта, бузок, калина, чайна троянда, вейгела. Дарує свої пахощі чубушник садовий, який у нас звикли називати жасмином.

Враховуючи те, що наше подвір'я досить тінисте – тут ростуть і п'янка акація, і дуб, і дві високі ялини, і розлогий горіх, останнім часом почала підбирати та висаджувати тінювирівальні рослини: хости різних сортів, папороти, астильби, аконіти, бадани, брунеру, також гортензію, наперстянку та дзвоник середній. До речі, пристовбурні кола горіха та яблуні облаштувала як клумби. Після того, як відцвітуть весняні квіти, там добре ростуть і квітнуть настурція та чорнобривці.

Улітку беззаперечними королевами саду є лілії, цвітіння яких триває з кінця травня і до кінця серпня. Їх маю більше 60 сортів, але не стримуєся, щоб придбати ще якусь новинку. Поміж ліліями біліють ромашки, монарда, ехінацея, вздовж паркану височіють дельфініуми. І ще – безліч багаторічників, які щороку радуєть своїм цвітінням. Маю у саду й троянди, найулюбленішою з яких є сорт «Блек Меджик» – кущ цвіте усе літо! Важко уявити українську садибу без мальв, лілейників. Квітнуть до морозів жоржини, гладіолуси та хризантеми, звеселяючи погляд своїми квітами.

Не можна уявити будь-яке сільське подвір'я та город без однорічних квітів. Це предмет моєї особливої любові. Скільки різних літників росте у нас щороку – не перелічити! Я їх розміщую невеликими групами між багаторічниками і на го-

Світлана Дмитренко зі своїми улюбленими

роді, де щороку їм відводиться усе більше місця. І обов'язково сію щороку біля веранди традиційні – матіолу, тютюн запашний, мірабіліс, від ароматів яких літніми вечорами повітря стає п'яним. Також щороку засаджую однорічниками велику клумбу, розташовану у центрі саду. Коли копаю, то землю кидаю у центр, щоб квітник мав вигляд гірки. Клубба ступінчаста, тобто у центрі розміщені високі культури, потім – середньої висоти, а бордюр – це низькорослі чорнобривці. З якого боку не подивитися – клумба постає у своїй красі. У різні роки, змінюючи свої «мешканців», щораз має новий вигляд.

Захоплення моє для душі, хоч і потребує значних затрат сил та часу. Адже все треба вчасно зробити: виростити розсаду, посадити, підживити та прополотати кілька разів, полити, а влітку у нас з водою завжди проблеми...

Моя любов до всього живого передалася і дітям. Молодший син допомагає мені у всіх роботах у саду і квітниках. Старший – посадив на вулиці, навпроти нашого двору, ряд беріз, дубок, які обгородив від худоби і доглядає. У дворі ростуть посажені ним морозина, чудовий махровий бузок, розкішний кущ калини. Для квітників зробив невисокі декоративні огорожі, змайстрував годівничку та кілька шпаківень і прилаштував на деревах. А ще утримує невелику пасіку.

Я прихильниця природнього стилю, мені подобається «сільський сад» з усіма його принадами

і традиціями, що йдуть з глибини століть. Невигадлива простота та безліч найрізноманітніших рослин – основна ідея сільського саду. Декором слугують і старі глиняні макітри, глечики та горщики, і колесо та гребінь від прабабусино прядки, і старий серп, і сплетені з лози кошики, які використовуємо як кашпо для квітів. Також можна використати для посадки рослин різні старі предмети та інвентар: оцинковані відра та тази, старий дерев'яний візок, обрізок джипи. Неповторний вигляд мають квіти, посаджені у пені чи колоду з видобраною серединкою. Або – вогняно-червона квасоля у діжці, що облітає опори-кілки. Розпиляний бензопилою товстий стовбур дерева перетворюється на стіл та стільчики, які розташовані в тіністі частині саду і слугують чудовим місцем для відпочинку у літню спеку. Ідей – безліч! Наша садиба має свій шарм і подобається усім, хто до нас заходить, своєю природністю.

Якою б не була втомленою чи засмученою якимись негараздами, достатньо поглянути на те різнобарв'я, яке оточує мене зусбіч, і втрома відступає, погане забувається, поліпшується настрій. Душа переповнюється почуттями радості, щастя і невимовного задоволення, які отримую, працюючи на землі та спілкуючись із природою!

Світлана ДМИТРЕНКО,
с. Смотрики,
Пирятинський район

ЧЕТВЕР, 4 травня

ІНТЕР

06.00 М/ф «Слідство велі... з Л. Каневським»
07.30 03.00, 05.30 «Подорожі» - «Час»
08.20 Готуємо разом
09.10 «Орел і решка»

Стогніє 10.10 Секретний фронт
11.15, 13.20 Х/ф «Скажений Макс»
12.45, 15.45 Факти.

23.40 Х/ф «Мабуль боги з'їхали з глузду?»
01.50 Х/ф «Черговий тато. Літній табір»

K1

05.10 Рецепти щастя
06.00 Спеція
05.30 Top Shop

04.05 Зірка - Карпати. Чемпіонат України
05.55 Програма передач

КАНАЛ «2+2»

06.00 М/ф
08.00, 18.30 Спецкор
08.30, 19.00 ДжеДАЛ

КАНАЛ «1+1»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСТ
06.45, 07.10, 10.10, 09.10 Снданок з «1+1»

5 КАНАЛ

06.00, 21.40, 03.00 Час-Тіме
06.30, 07.35, 08.25, 01.55 Огляд преси

K2

06.30 Телеторгівля
07.30 Квадратний метр
08.30 Школа доктора Комаровського

КАНАЛ «1+1»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСТ
06.45, 07.10, 10.10, 09.10 Снданок з «1+1»

UA:ПЕРШИЙ

06.00, 07.00, 08.00, 21.00, 05.30 Новини
06.10, 07.10, 08.10 Ера бізнесу

5 КАНАЛ

06.00, 21.40, 03.00 Час-Тіме
06.30, 07.35, 08.25, 01.55 Огляд преси

ENTER-ФІЛЬМ

05.45, 07.40, 09.30 М/ф «Ущербний контакт»
10.35, 23.20 Криве дзеркало

НТН

05.50 Х/ф «Вантаж без маркування»
07.25 Х/ф «Портрел у спину»
09.10, 19.30 Т/с «CSI: Нью-Йорк»

НТН

05.50 Х/ф «Вантаж без маркування»
07.25 Х/ф «Портрел у спину»
09.10, 19.30 Т/с «CSI: Нью-Йорк»

DISCOVERY

07.00, 09.50, 13.02, 20.20, 00.30, 04.36 Як це зроблено? (12+)
07.26, 11.26, 14.38 Новий світ: Метро майбутнього

«УКРАЇНА»

06.10, 13.30, 15.30, 05.20 Агенти справедливості
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 02.40 Сьогодні

ТОНІС

06.15, 14.10 Формула Пруста. Андрей Демиденко
06.50, 21.50, 05.00 DW-Візерунок дня
07.00 Алло, лікарю!

ТЕТ

06.00, 05.40 Корисні підказки
06.20 Казка з татом
06.40 Це наше - це твоє
06.50 Байдикивка

«УКРАЇНА»

06.10, 13.30, 15.30, 05.20 Агенти справедливості
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 02.40 Сьогодні

ЛТАВА

07.00 Гімн Латвії
07.02 Гімн Латвіяшчии
10.55 Дія у Латвія

«УКРАЇНА»

06.10, 13.30, 15.30 Агенти справедливості
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 02.40 Сьогодні

СТБ

06.50, 16.00 Все буде добре!
08.00, 09.00, 12.00, 18.30 За живе!

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Служба розшуку дітей
03.05 Зона ночі
04.30, 08.00 Т/с «Друзь»

СТБ

06.20 Х/ф «Молода любовина»
08.20 Х/ф «Рідна кров»
11.00 Х/ф «Закохані жінки»

ICTV

04.25 Студія Вашингтон
04.30 Факти
04.50 Дивитися усім!

П'ЯТНИЦЯ, 5 травня

ІНТЕР

06.00 М/ф
06.20, 13.50 «Слідство велі... з Л. Каневським»
07.50, 02.00, 05.30 «Подорожі» - «Час»

ІНТЕР

14.15 Серія трюх
16.10, 19.00 Суперінтуйція
22.00 Х/ф «Великий Стен»

01.40 Ворскла - Сталь. Чемпіонат України
04.00 Севілья - Сосьєдад. Чемпіонат Іспанії
05.50 Програма передач

K1

05.10 Рецепти щастя
06.00 Спеція
06.30 Top Shop
07.30 М/ф

5 КАНАЛ

06.00, 21.40, 03.00 Час-Тіме
06.30, 07.35, 08.25, 01.55 Огляд преси

КАНАЛ «2+2»

06.00 М/ф
08.00, 18.30 Спецкор
08.30, 19.00 ДжеДАЛ
09.00 Секретні матеріали

K2

06.30 Телеторгівля
07.30 Квадратний метр
08.30 Школа доктора Комаровського

ENTER-ФІЛЬМ

05.45, 07.40, 09.30 М/ф «Ущербний контакт»
10.35, 23.20 Криве дзеркало

КАНАЛ «1+1»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСТ
06.45, 07.10, 10.10, 09.10 Снданок з «1+1»

UA:ПЕРШИЙ

06.00, 07.00, 08.00, 21.00, 05.30 Новини
06.10, 07.10, 08.10 Ера бізнесу

UA:ПЕРШИЙ

06.00, 07.00, 08.00, 21.00, 05.30 Новини
06.10, 07.10, 08.10 Ера бізнесу

НТН

05.45 Х/ф «Тупик»
07.15 Х/ф «Загадка Ендхауза»
09.10, 19.30 Т/с «Купити та продати»

МЕГА

06.00 Бандитська Одеса
07.20 Наші
08.10, 12.30 Правила життя

ТЕТ

06.00, 05.40 Корисні підказки
06.20 Казка з татом
06.40 Це наше - це твоє
06.50 Байдикивка

DISCOVERY

07.00, 09.50, 13.02, 20.20, 00.30, 04.36 Як це зроблено? (12+)
07.26, 11.26, 14.38 Новий світ: Літаки майбутнього

ТОНІС

06.15, 14.10 Формула Пруста. Михайло Сидоржевський
06.50, 22.50, 05.10 DW-Візерунок дня
07.00 Алло, лікарю!

ТЕТ

06.00, 05.40 Корисні підказки
06.20 Казка з татом
06.40 Це наше - це твоє
06.50 Байдикивка

«УКРАЇНА»

06.10, 13.30, 15.30, 05.20 Агенти справедливості
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 02.40 Сьогодні

ЛТАВА

07.00 Гімн Латвії
07.02 Гімн Латвіяшчии
10.55 Дія у Латвія

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Служба розшуку дітей
03.05 Зона ночі
04.30, 08.00 Т/с «Друзь»

«УКРАЇНА»

06.10, 13.30, 15.30, 05.20 Агенти справедливості
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 02.40 Сьогодні

ЛТАВА

07.00 Гімн Латвії
07.02 Гімн Латвіяшчии
10.55 Дія у Латвія

